



Sammanträdesdatum
2025-05-21

Beteckning
Dnr: 25RS4203

Svar på ledamotsinitiativ till hälso- och sjukvårdsnämnden från Kristian Berglund (M) om återinförande av föräldragrupper inom Kuling

I ett ledamotsinitiativ föreslås att Region Örebro län omedelbart återinför föräldragrupper inom Kuling, att Region Örebro län säkerställer att föräldragrupperna prioriteras och genomförs under den tid en utredning om verksamheten pågår, samt att Region Örebro län presenterar en tydlig plan för hur Kuling kan vidareutvecklas.

En genomlysning kommer att genomföras för att utreda vilket uppdrag Kuling ska ha och hur verksamheten ska vara organiserad. För att säkerställa att barn under utredningstiden får tillgång till stöd så kommer stödverksamheten fortsätta under den tid som utredningen genomförs. Den planering som finns idag för Kuling är att verksamheten till hösten återgår till det antal barngrupper som funnits tidigare (två i stället för en som under våren) i väntan på utredningen.

Det är inte aktuellt att presentera en plan för att utveckla Kuling innan dess att utredningen såväl är genomförd som återkopplad till verksamheten, samt eventuella beslut fattats. Syftet med utredningen är att kartlägga hur stöd i dagsläget erbjuds till barn och föräldrar som är anhöriga till personer med psykisk sjukdom, samt hur en jämlik tillgång till insatserna kan säkerställas i länet.

Det är också värt att belysa att föräldrastöd inte ingår i psykiatrins primära uppdrag. Det föräldrastöd som rekommenderas i de befintliga nationella vård- och insatsprogrammen gäller stöd till föräldrar till barn med ADHD. I nationella vård- och insatsprogrammet för schizofreni anges stöd i föräldraskap som en del av boendestöd, vilket erbjuds efter biståndsbeslut via socialtjänsten.

Gällande stöd till barn som närstående anges följande i nationella vård- och omsorgsprogrammet: *“Hälso- och sjukvården ska erbjuda barn information om den vuxnas sjukdom och vården som bedrivs på avdelningen eller mottagningen. Man ska också kunna ge råd till de vuxna i familjen och samverka med till exempel socialtjänst, förskola, skola och elevhälsa, så att barnet får det stöd hen behöver i vardagen. Hälso- och sjukvården kan också erbjuda familjesamtal enligt exempelvis Beardslees familjeintervention.”*

Psykiatrin ska i första hand bedriva den vård som är nödvändig och angelägen. De insatser som ska erbjudas ska följa nationella riktlinjer samt rekommenderade insatser i vård- och insatsprogram. Barn- eller föräldragrupper nämns inte alls i nationella vård- och insatsprogrammet. Det som rekommenderas är ”Föra barnen på tal”, som är strukturerade samtal kring föräldraskap och barnet situation, mellan patienten, eventuellt den andre föräldern, och patientens behandlare. Det andra som rekommenderas är Beardslees familjeintervention, vilket är en serie samtal med barn och föräldrar som syftar till att öppna upp kommunikationen kring familjens situation och ge utrymme för barnen att förmedla sin upplevelse och sina behov.

Barns möjligheter att själva söka information, stöd och vid behov skydd, är mycket begränsade, därav lagstiftningen i hälso- och sjukvårdslagen och i socialtjänstlagen gällande orosanmälan. Vuxna som är anhöriga har helt andra förutsättningar att söka information, söka stöd, delta i anhörigstödsverksamheter, få stöd i sitt eget sociala nätverk och vara delaktiga i den anhörigas vård (med samtycke). Region Örebro län erbjuder dessutom återkommande anhörigutbildningen Varsam, vilket är grupper som vänder sig till vuxna som är närstående till någon med psykisk sjukdom. Dessa grupper finns även i samtliga länsdelar.

Föräldrar som själva är patienter har möjlighet att prata föräldraskap med sin behandlare. Deras barn finns inte i vården utifrån sin familjesituation, utan vården ska aktivt efterfråga barnens situation och behov av stöd, samt orosanmäla vid behov.

I ledamotsinitiativet tas det upp att kostnaden för ett återförande av föräldragrupper skulle vara låg. Här är det viktigt att belysa vikten av att i alla delar ta ansvar för hälso- och sjukvårdens ekonomi. Därför är det också angeläget att se över de insatser som erbjuds, för att säkerställa att hälso- och sjukvården gör rätt saker med de resurser som finns.

För Region Örebro län